

MUSIQIY METODOLIGAYALARING ZAMONAVIY PEDAGOGIKADA QO'LLANILISHI

Ergashev Po'lat Begmatovich

O'zbekiston-Finlandiya pedagogika instituti Yoshlar ittifoqi boshlang'ich tashkiloti
yetakchisi

Annotatsiya: Ushbu tezisda zamonaviy pedagogikada musiqiy metodologiyalarning qo'llanilishi, ularning ta'lim jarayoniga kiritilishi va ta'lim sifati hamda o'quvchilarning ijodiy rivojlanishidagi ahamiyati tahlil qilinadi. Musiqiy metodologiyalar zamonaviy ta'limda o'quvchilarning estetik didini shakllantirish va musiqiy qobiliyatlarini rivojlanirishda samarali vosita sifatida muhim rol o'ynaydi. Ushbu tezisda musiqa ta'limida qo'llaniladigan asosiy metodologiyalar, ularning turlari, zamonaviy pedagogikaga integratsiyasi va ularning amaliy qo'llanilishi muhokama qilinadi.

Kalit so'zlar: Musiqiy metodologiyalar, zamonaviy pedagogika, estetik tarbiya, ijodiy qobiliyat, innovatsion yondashuvlar, integrativ ta'lim, raqamli texnologiyalar.

Musiqiy ta'limning zamonaviy ta'lim tizimida tutgan o'rni tobora ortib bormoqda. Musiqa, nafaqt madaniy merosni saqlash vositasi, balki o'quvchilarning ijodiy qibiliyatlarini rivojlanirish, estetik didini shakllantirish va ularni ijodiy ishlarga jalb etishda muhim omil hisoblanadi. Shu sababli, zamonaviy pedagogikada musiqa ta'limining ahamiyati oshib bormoqda, va bu ta'limning samaradorligini ta'minlash uchun turli xil musiqa metodologiyalaridan foydalanish dolzarb masalalardan biriga aylanmoqda.

Musiqiy metodologiyalarning turlari

Musiqa ta'limida qo'llaniladigan metodologiyalar turli xil yo'naliislarga ega bo'lib, ular pedagogik maqsadlarga erishishda qo'llaniladi. Ijodiy loyihalash metodologiyasi o'quvchilarning musiqiy asarlarni yaratish jarayonida mustaqil fikrlash va ijod qilish qibiliyatlarini rivojlaniradi. Shuningdek, raqamli texnologiyalar asosida musiqiy ta'limni tashkil etish zamonaviy talabalar uchun qiziqarli va samarali bo'lib, o'quvchilarga musiqiy asarlarni yaratish, ularni tahlil qilish va ularga ijodiy yondashuvlar ko'rsatish imkoniyatini beradi. Musiqa ta'limida ijodiy loyihalash metodologiyasi o'quvchilarning ijodiy qibiliyatlarini rivojlanirishda samaradorlikni ta'minlaydi¹. Bu metodologiya o'quvchilarning musiqiy ijodiyoti va mustaqil fikrlash qibiliyatlarini shakllantiradi, shu bilan birga, ular musiqaga bo'lgan qiziqishini oshiradi va badiiy tafakkurlarini kengaytiradi.

Musiqa metodologiyalarining zamonaviy pedagogikada qo'llanilishi

Zamonaviy pedagogika doirasida musiqa metodologiyalarining qo'llanilishi o'quvchilarning musiqiy qibiliyatlarini rivojlanirish va ularning estetik idrokini kengaytirishga xizmat qiladi. Musiqiy ta'limning zamonaviy texnologiyalar bilan

¹ Karimov, S. (2019). "Musiqa ta'limida ijodiy loyihalash metodologiyasi". Toshkent: Ma'naviyat.

uyg‘unlashuvi o‘quvchilarga yangi imkoniyatlar ochib beradi. Masalan, raqamli texnologiyalar yordamida musiqa darslarini tashkil etish o‘quvchilarga musiqiy kompozitsiyalarni yaratish, ularni tahlil qilish va musiqiy asarlarni o‘zlaricha yaratish imkoniyatini beradi. Rasulov tadqiqotlarida raqamli texnologiyalarning musiqa ta’limida samaradorligini ta’kidlaydi va ularning o‘quvchilar musiqiy ijodiyoti va didini shakllantirishdagi rolini ko‘rsatadi.

Integrativ ta’lim yondashuvlari

Integrativ ta’lim yondashuvlari zamonaviy pedagogikada musiqa metodologiyalarini boyitadi. Boshqa san’at turlari bilan musiqani birlashtirish orqali o‘quvchilarning badiiy idroki kengayadi va san’atning turli jihatlarini birgalikda anglash imkoniyati yaratiladi. Musiqa va tasviriylar san’at darslarining integratsiyasi o‘quvchilarning san’atga bo‘lgan qiziqishini oshiradi va ularning ijodiy qobiliyatlarini rivojlantiradi.

Integrativ ta’lim yondashuvi o‘quvchilarning san’atni har tomonlama idrok etishiga imkon beradi. Bu usul orqali o‘quvchilar turli san’at turlarining o‘zaro bog‘liqligini anglash va musiqaga nisbatan qiziqishini oshirish imkoniyatiga ega bo‘ladi.

Musiqa metodologiyalarining amaliy qo‘llanilishi

Musiqa metodologiyalari nafaqat nazariy, balki amaliy jihatdan ham muhimdir. Ular o‘qituvchi va o‘quvchilar o‘rtasidagi musiqiy muloqotni boyitadi va musiqiy asarlarning tahlil qilish ko‘nikmalarini rivojlantiradi². Musiqa metodologiyalarining amaliy qo‘llanilishi orqali o‘quvchilar nafaqat musiqiy asarlarni o‘rganish, balki ularni tahlil qilish, ijodiy yondashuvlar ko‘rsatish va musiqiy asarlarni ijodiy ravishda yaratish imkoniyatiga ega bo‘ladilar. Raqamli texnologiyalar yordamida musiqa darslarini tashkil etish o‘quvchilarning musiqiy tafakkurini kengaytiradi va ularni ijodiy jarayonlarga jaib etadi.

Musiqiy metodologiyalarning zamonaviy pedagogikada qo‘llanilishi o‘quvchilarning estetik va ijodiy qibiliyatlarini rivojlantirishda samarali vosita bo‘lib xizmat qiladi. Zamonaviy pedagogika doirasida innovatsion yondashuvlar va texnologiyalar yordamida musiqa ta’limini rivojlantirish jarayoni davom etmoqda. Musiqiy metodologiyalar o‘quvchilarning ijodiy qibiliyatlarini shakllantirish, estetik didini rivojlantirish va ularni musiqaga qiziqtirishda muhim rol o‘ynaydi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO‘YXATI:

1. Karimov, S. (2019). “Musiqa ta’limida ijodiy loyihalash metodologiyasi”. Toshkent: Ma’naviyat.
2. Yusupov, B. (2021). “Pedagogik texnologiyalar va musiqa”. Toshkent: Ilm Ziyo.

² Yusupov, B. (2021). “Pedagogik texnologiyalar va musiqa”. Toshkent: Ilm Ziyo.